

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/333/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120211433
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuľáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7120211433.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozuľákovvej a členov senátu JUDr. Moniky Gécióvej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletého J. X. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťa rodičov: matky Z. J. W. X. X., LL.M. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v X. na S. námestí č. XXX/X a otca Bc. N. X. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v X. na R. ul. č. XX zastúpeného JUDr. Andreou Havlátovou Rajczyovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Žižkovej ul. č. 6 v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 12P/59/2020-36 zo dňa 16.11.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť jeho styk s maloletým každý utorok a štvrtok v týždni od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každý párný týždeň v mesiaci od piatka 15.00 hod. do nedele do 19.00 hod. tak, že dieťa si prevezme pred bytu matky a odovzdá ho matke na tom istom mieste, pričom neodkladné opatrenie malo trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 21P/160/2019. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), g) a h) CSP a v zmysle § 62 ods. 1 CMP. Poprel, že by sa jeho styk s mal. synom realizoval na základe dohody s matkou. Styk sa realizuje na základe jednostranných určovaní termínov matkou, ktoré sú mnohokrát presunuté na poslednú chvíľu alebo sa nakoniec nerealizujú. Stretnutia s maloletým sú bezdôvodne podmienené prítomnosťou matky. Matka si zmenila telefónne číslo a komunikuje s ním výlučne mailom, odpovede zasiela často s odstupom niekoľkých hodín, čo neumožňuje efektívnu komunikáciu a je prekážkou realizácie styku. Podľa jeho názoru nemožno očakávať v skorej dobe ukončenie konania o rozvod manželstva, ktorý je vedený pod sp.zn. 21P/160/2019 na Okresnom súde Košice I, pretože od podania návrhu (24.10.2019) sa konali dve pojednávania, na ktorých sa matka nezúčastnila. Z toho dôvodu nezdieľa názor súdu prvej inštancie, že čoskoro bude v tejto veci rozhodnuté. Do doby rozhodnutia bude otec odkázaný na svojvôľu matky a s ohľadom na doterajšie skúsenosti mu je zrejmé, že nebude môcť predvídateľne, pravidelne a rozumne realizovať svoje rodičovské práva, v dôsledku čoho záujem mal. dieťaťa na starostlivosť a styk s druhým rodičom nebude naplnený. Nedá sa predpokladať, kedy dôjde k právoplatnej a vykonateľnej úprave styku, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie sa javí ako predčasné, nesprávne a porušujúce rodičovské práva otca a práva mal. dieťaťa na styk s otcom. V najlepšom záujme dieťaťa je, ak má zabezpečený pravidelný styk s otcom v rozumných termínoch, namiesto toho sa otec stretáva s maloletým sporadicky, nepravidelne a iba v termínoch jednostranne určených matkou, navyše iba za jej prítomnosti, o čom rozhodla sama matka. Naliehavosť rozhodnutia osvedčil tým, že požadoval úpravu formy a rozsahu stretávania sa s

maloletým do konečného rozhodnutia vo veci samej z dôvodov spočívajúcich v správaní sa matky, ktorá mu v pravidelnom styku bráni a s ktorou nie je možná žiadna rozumná dohoda ohľadom realizácie tohto styku. Za takýchto okolností nie sú vytvorené podmienky, aby sa medzi mal. dieťaťom a ním vytváralo prirodzené puto, čo môže mať výrazne nepriaznivé a veľmi ťažko napravitelné následky na budúcom vzťahu otca a syna, čo nemožno označiť inak ako za bezprostrednú ujmu hroziacu maloletému. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a upravil jeho styk s maloletým v zmysle petítu návrhu.

3. Matka vo vyjadrení zo dňa 18.11.2020 k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj v jej vyjadrení zo dňa 18.1. 2021 k odvolaniu uviedla, že s ním nesúhlasí. Otec nepreukázal naliehavý právny záujem, ktorý by odôvodňoval bezodkladnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania. Z toho dôvodu ani neexistujú zákonné predpoklady na jeho nariadenie. Uviedla, že otcom uvádzané skutočnosti v návrhu nie sú pravdivé a realitu účelovo skresľuje. Nie je pravdou, že by mu bránila v kontakte s maloletým, naopak bola to ona, ktorá stretnutia iniciovala a snažila sa, aby mal so synom kontakt. Uviedla, že s otcom maloletého od septembra 2019 nežijú v spoločnej domácnosti. Od januára 2020 do júla 2020 otec neprejavil žiaden záujem o stretnutia s mal. Vôbec sa oň nezaujímal. Ona sama ho kontaktovala a hľadala možnosti, aby s ním mal maloletý kontakt. Od júla 2020 sa najmä z jej iniciatívy začal pravidelnejšie realizovať styk otca s maloletým, opakovane sa stalo, že otec mal prísť a nakoniec neprišiel, podrobný prehľad realizácie styku zaslala aj kolíznej opatrovníčke. Zdôraznila, že v situáciách, keď sa otec nemôže dostaviť na styk, vedia sa dohodnúť na náhradnom termíne. Túto skutočnosť potvrdil aj pred kolíznym opatrovníkom. Konštatovala, že maloletý má dva a pol roka, je na ňu citovo naviazaný, od jeho narodenia mu poskytuje starostlivosť v podstate len ona. Na otca nie je spoľahnutie, nikdy sa samostatne o dieťa nestaral, nedokáže samostatne zabezpečiť jeho potreby. Nepozná ani jeho režim. Z jeho správania počas návštev má subjektívny pocit, že sa jedná len o účelové stretnutia bez reálneho záujmu o dieťa. Je pre ňu zarážajúce, že sa návrhom domáha styku v takom rozsahu, keď čas, ktorý mu ona navrhne nevyužíva a styk s dieťaťom nerealizuje a samostatne sa o maloletého postarať nevie, nemá predstavu, ako dieťa zaujať, v prítomnosti dieťaťa sa hrá s mobilom. Otec v súčasnosti býva v Košiciach na ubytovni, kde nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa, nevlastní motorové vozidlo. V čase zlej epidemiologickej situácie požaduje, aby dieťa brávala do MHD v záujme dopraviť ho do lesa a tým využiť výnimku zo zákazu vychádzania. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako zákonné a vecne správne potvrdil.

4. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky navrhol vykonať dôkaz prehratím zvukových záznamov prejavov matky maloletého a oboznámením sa s vyšetrovacím spisom Úradu inšpekčnej služby PZ SR vedeného pod ČVS: ÚIS-317/OISV-2019. Domnieva sa, že tieto dôkazy môžu prispieť k objektivizovaniu psychiky, ako aj povahových vlastností matky maloletého a taktiež dôveryhodnosť jej tvrdení. Uviedol, že pokiaľ má byť matka maloletého tou, ktorá iniciuje kontakt otca s maloletým, je otcom nepochopiteľné, prečo si zmenila telefónne číslo, nové mu neposkytla a komunikuje s ním iba formou mailov. Pokiaľ by mal byť jeho styk s maloletým bezproblémový, neexistoval by dôvod na podanie tohto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. K tvrdeniu matky, že sa nedokáže o maloletého postarať, resp. že problémom je jeho aktuálne ubytovanie na ubytovni, k tomu poznamenal, že počas pracovných dní žiadal o dve hodiny styku dvakrát týždenne a počas víkendov môže s maloletým tráviť čas v mieste svojho trvalého bydliska v Liptovskom Mikuláši, kde má na to vytvorené vhodné podmienky. Zdôraznil, že niet jediného dôvodu, aby sa s maloletým stretával výlučne v prítomnosti matky. Uvedené platí o to viac, že maloletý je už socializovaný v škôlke. Podľa jeho názoru budovanie vzťahov s otcom, ako aj rodinnými príslušníkmi otca nemôže byť dieťaťu na ujmu a nemôže byť z dlhodobého hľadiska v nesúlade s jeho najlepším záujmom, ba naopak jedným zo základných práv dieťaťa je právo poznať svoju rodinu a s tým spojené právo na zachovanie rodinných vzťahov, pričom nie je dôvod neposkytnúť dieťaťu tieto práva od útleho detstva čo najprirodzenejším spôsobom. Z uvedených dôvodov žiadal zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že neboli splnené ku dňu jeho rozhodnutia zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa platnej úpravy CMP v spojení s CSP, pretože nebola preukázaná potreba dočasne upraviť pomery účastníkov konania, nakoľko nebola osvedčená ani danosť práva (nároku), lebo nebolo preukázané, že by mal. J. hrozila bezprostredná ujma. Preto uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a dodáva, že neodkladné opatrenie má slúžiť na dočasné zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je na mieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov. Práve táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Len v prípadoch osvedčenia bezprostredného ohrozenia zdravia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste neodkladným opatrením rozhodnúť pred rozhodnutím v merite veci. Základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Neodkladné opatrenie neprejudikuje prípadný úspech, resp. neúspech v konaní o merite veci. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne aj bez výsluchu účastníkov konania, čím je daná možnosť súdu rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez toho, že by sa účastníci k návrhu na jeho nariadenie priamo a ústne vyjadrili. Táto skutočnosť je v súlade s účelom neodkladného opatrenia, pretože súd v zákonom stanovenej relatívne krátkej zákonnej lehote nemá čas na dokazovanie a o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje na základe pravdepodobnosti s tým, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je vždy prioritný záujem detí. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je založené na výsledkoch dokazovania, na závere o skutkovom stave a ani na právnom posúdení veci. Nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí. Rozhodovanie o neodkladnom opatrení teda nie je konaním nadchádzajúcim, ale konaním o neodkladnom opatrení, ktorého zmyslom a účelom je rýchla (spravidla neodkladná) a účinná dočasná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci samej, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tak z návrhu a vyjadrení otca, ako aj z vyjadrení matky a kolízneho opatrovníka je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi sú v súčasnej dobe problematické a dôsledné skúmanie týchto vzťahov si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadení neodkladného opatrenia. Samotní účastníci (aj kolízny opatrovník) v rozvodovom konaní navrhujú znalecké dokazovanie. Až rozhodnutie vo veci, ako výsledok dokazovania zohľadní, ktoré skutkové okolnosti boli dôležité pre rozhodnutie o návrhu otca. Skutočnosťami uvádzanými otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v odvolaní proti zamietajúcemu uzneseniu súdu prvej inštancie sú nepochybné relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Odvolací súd dospel k presvedčeniu, že v tomto prípade nie je daný zákonný dôvod nariaďovať neodkladné opatrenie, pretože nebola preukázaná naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodňujúcej okamžitý zásah súdu vo forme neodkladného opatrenia, pretože starostlivosť o maloletého je riadne a na požadovanej úrovni zabezpečovaná matkou. Stretávanie otca s maloletým sa realizuje. Iná situácia by nastala, ak by matka neumožňovala otcovi styk s maloletým. Skutočnosťami relevantnými pre rozhodnutie o návrhu otca, jeho predstavou o rozsahu a spôsobe realizácie styku sa bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, pretože dokazovanie v tomto rozsahu prekračuje rámec možností dokazovania pri nariadení neodkladného opatrenia. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil

podľa § 387 ods. 1 CSP a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, resp. doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).